

Pestprotocol

Dit protocol geeft achtergrondinformatie over wat pesten eigenlijk is (inclusief nieuwe vormen van pesten), over een aanpak tegen pesten en over de begeleiding aan de verschillende partijen die bij het pesten zijn betrokken.

Stichting Queertopia voert beleid dat gericht is op voorkoming van pestgedrag gedurende werktijd en onze activiteiten. Regels worden met professionals en deelnemers besproken. Ook wordt er uitgelegd en besproken wat pestgedrag kan inhouden. Wanneer er zich toch enige vorm van pestgedrag voordoet wordt hier met grote mate van zorgvuldigheid omgegaan.

1. Begrippen

1.1

Pesten

Iemand wordt gepest als die door een of meer mensen bewust en stelselmatig worden beschadigd door negatieve acties waarbij de macht ongelijk verdeeld is en het slachtoffer zich meestal niet kan verdedigen.

Negatieve acties kunnen bestaan uit fysiek contact of woorden, maar ook het maken van obscene gebaren, roddelen of het bewust buiten de groep sluiten. Het verschil in macht betekent dat degene die gepest wordt zich niet goed kan verweren en enigszins hulpeloos is ten opzichte van de pester (Olweus, 1994).

Er is sprake van een negatieve bedoeling als de negatieve handelingen structureel en tegen dezelfde persoon gericht zijn en er sprake is van machtsongelijkheid. Pesters staan hoger in de sociale groepshiërarchie en/of hebben meer medestanders dan de gepeste.

1.2

Plagen is niet gemeen en is voor alle partijen grappig. Om plagen kun je lachen en niet iedere keer is dezelfde persoon aan de beurt. Plagen is ook meestal één tegen één en is makkelijk te stoppen.

2. Achtergrondinformatie

2.1 Kenmerken van pesten

Pesten is niet hetzelfde als plagen. Bij plagen zijn de machtsverhoudingen gelijk: nu eens is de één 'het lijdend voorwerp' en dan weer de ander. Bij plagen is er sprake van een incident. Vaak is het een kwestie van elkaar voor de gek houden. Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische en/of fysieke schade op en is meestal in staat om zich te verweren.

Pesten is structureel. Pesten kan kinderen echt tot wanhoop brengen. Vanwege het structurele karakter van pesten moet er echt beleid worden gemaakt om het probleem aan te pakken. Een kortlopend project of eenmalige activiteit zet meestal onvoldoende zoden aan de dijk.

2.2 Wat is pesten?

Pesten heeft een aantal duidelijke kenmerken:

- pesten gebeurt opzettelijk
- pesten is bedoeld om schade toe te brengen (fysiek, materieel of mentaal)
- bij pesten is er altijd sprake van ongelijke machtsverhoudingen (fysiek of verbaal sterkere personen kiezen minder weerbare personen als slachtoffer)
- pesten gebeurt systematisch
- pesten houdt niet vanzelf op, maar wordt eerder erger als er niet wordt ingegrepen
- pesten is van alle tijden en komt in alle groepen en culturen voor. Het is dus een typisch menselijke ondeugd die altijd verborgen aanwezig is en steeds weer de kop kan opsteken.

2.3 Wie pesten er en wie worden er gepest?

Mensen die pesten lijken vaak sterke mensen in een groep. Het zijn mensen die problemen hebben in de thuissituatie, die voortdurend de strijd om de macht in de groep voeren, omdat zij zich verloren voelen in de groep. Door te pesten proberen zij indruk te maken op de groep, door een ander naar beneden te halen vizelen zij hun eigenwaarde op.

Mensen die gepest worden zijn meestal onzeker, voorzichtig en hebben vaak een negatief zelfbeeld. Ze hebben soms moeite met sociale vaardigheden en zijn vaak geïsoleerd. Hoewel de gepeste fysiek vaak zwakker is dan de pester, hebben kenmerken als gewicht, kleding of het dragen van een bril over het algemeen minder invloed dan wordt gedacht. Gepeste mensen hebben wel moeite om zichzelf te verdedigen. Ze voelen zich machteloos tegenover de pester. Gepeste mensen voelen zich vaak erg eenzaam. Daarnaast is er een groep mensen die geen actieve rol speelt in het geheel, maar die wel bepalend is voor het voortduren van het pestgedrag. Pestende mensen kunnen zich gesterkt voelen door de zwijgende instemming van derden.

Hieronder volgen enkele veel voorkomende pesterijen die pesters met hun slachtoffers uithalen:

- volstrekt doodzwijgen
- isoleren
- psychisch en/of fysiek mishandelen
- slaan of schoppen
- voortdurend zogenaamd leuke opmerkingen maken over een teamgenoot
- bezittingen afpakken of stukmaken
- jennen
- het slachtoffer voortdurend de schuld van iets geven
- opmerkingen maken over kleding of uiterlijk
- e-mails, apps of via socials berichten met een bedreigende of beledigende inhoud versturen
- beledigende afbeeldingen van het slachtoffer digitaal verspreiden of op het internet plaatsen

2. Regels

2.1

Geen enkele vorm van pesten wordt getolereerd.

2.2

Wanneer een deelnemer, werknemer of vrijwilliger aangeeft zich oncomfortabel te voelen bij het gedrag van een andere deelnemer, werknemer of vrijwilliger is deze grens lijdend.

2.3

Ga met elkaar in gesprek, vraag hier zo nodig een onafhankelijke derde bij.

3. Hoe te handelen bij overschrijding van de regels

Als je slachtoffer bent van pesten of pestgedrag signaleert, dien je actie te nemen. Wat kun je doen?

3.1

De betreffende persoon of groep op diens gedrag aanspreken.

3.2

Ga met elkaar in gesprek, vraag hier zo nodig een onafhankelijke derde bij.

3.3

De vertrouwenspersoon van Stichting Queertopia inlichten of de op dat moment aanwezige andere professionals.

3.4

Een officiële klacht indienen bij het verenigingsbestuur of vertrouwenspersoon van Stichting Queertopia.

4. Vertrouwenspersoon

4.1

Stichting Queertopia kent altijd tenminste 1 vertrouwenspersoon. Hier kan je altijd bij terecht. Het geen je hier bespreekt blijft tussen jou en de vertrouwenspersoon. Samen beslissen jullie wat voor actie er ondernomen wordt.

4.2

Mocht je je bij deze persoon niet veilig voelen, spreek dan een andere professional aan van Stichting Queertopia, neem dan contact op met een van de bovengenoemde organisaties of iemand uit je eigen omgeving.

4.3

De vertrouwenspersoon kan beide partijen van de klacht horen. Zowel het de melder als de persoon waar de melding over gaat. De vertrouwenspersoon zal beide partijen niet aan elkaar kenbaar maken en beslissen wat de beste actie zal zijn.

4.4

De vertrouwenspersoon informeert het bestuur van Stichting Queertopia tenminste eenmaal per jaar over het aantal en de aard van ingediende meldingen en/of klachten. Zo kan de stichting diens beleid aanpassen om een veiligere sportklimaat voor iedereen te realiseren.

4.5

De vertrouwenspersoon verschaft aan anderen geen gegevens over de melder, tenzij met diens uitdrukkelijke toestemming. De vertrouwenspersoon is verplicht tot geheimhouding van hetgeen in verband met diens werkzaamheden als vertrouwenspersoon ter kennis komt. Deze plicht geldt niet ten opzichte van het stichtingsbestuur voor zover noodzakelijk.

4.6

Mocht de vertrouwenspersoon er niet uitkomen, mag het stichtingsbestuur erbij geroepen worden, of neemt de vertrouwenspersoon contact op met een professionele en daartoe gespecialiseerde instantie

5. Consequenties van het niet naleven van het pestprotocol

5.1

Bij overtreding of schending van regels gaan wij het gesprek aan en zal hierop eventueel maatregelen genomen worden.

5.2

Bij herhaaldelijke overtreding van regels volgen er consequenties als op non-actief gesteld worden of de arbeidsovereenkomst beëindigen.

5.3

Indien nodig wordt melding gedaan of aangifte gedaan bij de politie.

6. Slotbepalingen

6.1

Het stichtingsbestuur draagt er zorg voor dat een actueel exemplaar van deze regeling beschikbaar is.

6.2

Bij deze regeling behoort een jaarlijks te actualiseren bijlage met de namen van de secretaris van het stichtingsbestuur en de vertrouwenspersoon.

6.3

Voorgenomen wijzigingen zullen voor instemming aan het stichtingsbestuur worden voorgelegd.